

DEJMI POKOJ OVKU

A large, stylized green line drawing of a monstera leaf is positioned on the right side of the cover, overlapping the yellow background and the title text. The leaf's veins are depicted with simple, bold green lines, and its characteristic holes are also outlined in green.

zuzana bodnárová
tomáš bodnár

Jedinečný průvodce
pěstováním pokojovek

Dej mi pokojovku

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.bizbooks.cz
www.albatrosmedia.cz

Bizbooks®

Zuzana Bodnárová, Tomáš Bodnár

Dej mi pokojovku – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2023

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

© Zuzana Bodnárová, 2023

© Tomáš Bodnár, 2023

ISBN tištěné verze 978-80-265-1197-7

ISBN e-knihy 978-80-265-1199-1 (1. zveřejnění, 2023) (ePDF)

DEJMI POKOJ OVKU

zuzana bodnárová
tomáš bodnár

Bizbooks®

*Tuto knihu věnujeme našemu synovi Alexovi.
Alexi, jdi za svými sny, jako jsme za nimi šli my.
S láskou máma a táta*

OBSAH

Náš příběh – bylo nebylo...	9	Pytláctví vzácných a ohrožených druhů	77
		Jděte na to chytře!	78
PÉČE O POKOJOVKY	10		
Jak najít tu pravou	10	DIY	81
Přivítejte nováčka!	13	Kokedama – jak na mechovou kouli	83
Nezbytné pomůcky pro každého pěstitele	15	Macramé	86
Rostliny a jejich roční cyklus	18	Mechový obraz	90
Nejčastější chyby začínajících pěstitelů	21	Rostlinné terárium	95
Plíseň na substrátu	25	Rašeliníková tyč	98
Zálivka	26	Kategorie pěstitelů	102
Rosení rostlin	29		
Přesazování	30	ROSTLINY	103
Substráty a přesazování	32	Pilea peperomioides	105
Plastový vs. terakotový květináč	34	Peperomia tetraphylla ‘Hope’	107
Co je to hnojivo a vážně musím hnojit?	35	Hoya carnosa ‘Tricolor’	109
Čas na sprchu!	38	Syngonium podophyllum ‘Neon robusta’	111
Opора pro rostliny	40	Spathiphyllum ‘Straus’	113
Kompas do ruky aneb kolik světla máte doma	42	Caladium ‘White Queen’	115
Pojďme si na ně posvítit!	46	Ficus elastica ‘Robusta’	117
Škůdci a jak proti nim bojovat	50	Dypsis lutescens	119
S jakými škůdci se můžete během života		Chamaedorea elegans	121
rostlin potkat	51	Aegagropila linnaei (řasokoule)	123
Pojďme množit!	56	Sophora prostrata ‘Little baby’	125
Pomůcky nezbytné pro množení rostlin a jiné		Asplenium nidus	127
pro doplnění vašich potřeb k pěstování rostlin	58	Maranta leuconeura ‘Fascinator’	129
Způsoby, jakými můžete pokojové rostliny		Nephrolepis exaltata ‘Green Lady’	131
doma množit	59	Phlebodium aureum ‘Blue star’	133
Hurá! Dovolená!	65	Dieffenbachia seguine ‘Banana’	135
Hydroponie – H ₂ O: stačí přidat vodu	66	Zamioculcas zamiifolia	137
Panašované rostliny	73	Aloe vera	139
Raritky	75		

Crassula ovata 'Hobbit'	141
Fittonia	143
Calathea ornata 'Sanderiana'	145
Monstera deliciosa	147
Monstera adansonii 'Monkey Mask'	149
Rhaphidophora tetrasperma	151
Sansevieria trifasciata 'Laurentii'	153
Anthurium clarinervium	155
Senecio rowleyanus	157
Philodendron stenolobum 'Narrow'	159
Philodendron scandens	161
Begonia maculata	163
Aglaonema 'Key lime'	165
Ceropegia woodii 'Variegata'	167
Epipremnum aureum 'Neon'	169
Tradescantia albiflora 'Nanouk'	171
Tillandsia	173
Scindapsus pictus 'Trebii'	175
Alocasia micholitziana 'Frydek'	177
Coffea arabica	179
Epiphyllum anguliger	181
Polyscias scutellaria 'Fabian'	183
Musa acuminata 'Dwarf Cavendish'	185
Oxalis triangularis	187
Schefflera arboricola	189
Sedum morganianum 'Burrito'	191
Strelitzia nicolai	193
Asparagus setaceus	195
Chlorophytum comosum 'Variegatum'	197
Dracaena marginata 'Magenta'	199
Euphorbia trigona 'Mill'	201
Slovniček	204

NÁŠ PŘÍBĚH – BYLO NEBYLO...

Příběh naší lásky k pokojovým rostlinám se začal psát v momentě, kdy jsme poprvé otevřeli dveře našeho nového, světlého bytu. Zpočátku jsme se na rostliny dívali jako na záhadné spolubydlící, kterých bylo jen pár a jejichž jména a potřeby nám byly záhadou.

Při našem nastěhování se nám v hlavě zrodilo odhodlání. Rozhodli jsme se zjistit, jak se naše zelené spolubydlící jmenují a co potřebují k tomu, aby se jim dařilo. Jedna z prvních rostlin, která nás fascinovala, byla *Monstera deliciosa*. Stala se naší inspirací a průvodcem světa pokojových rostlin. Naučila nás hnojit, množit a radovat se z péče o rostliny.

Proč vlastně pěstovat pokojové rostliny? Pro nás je odpověď prostá: každý nový list, každý květ je odrazem naší péče a výsledkem našeho úsilí a času, který jsme jim věnovali. A koho netěší vidět své úspěchy přímo před sebou?

Pěstování rostlin je také skvělým způsobem, jak zdokonalit a zvelebit svůj domov. Rostliny přinášejí do prostoru nejen svěžest, ale také čistí vzduch od škodlivých látek a zvyšují vlhkost. Vaše interiéry se promění v zelené oázy, které navodí příjemnou atmosféru a přinesou vám radost každý den.

A pak je tu samozřejmě zelená – barva, která nás uklidňuje a inspiruje. Tato barva zrelaxuje naše oči,

zlepšuje náš spánek a podněcuje naši kreativitu. Právě ta nás vedla k vytvoření našeho společného snu, našeho projektu „Dej mi pokojovku“.

Projekt, který běží již třetím rokem, začal jako sen dvou nadšenců a pokračuje prací dvou zapálených (překlad autorů: chronických workoholiků) pěstitelů pokojových rostlin. Na začátku naší cesty jsme pěstovali rostliny pouze doma, v našem mezonetovém bytě, a i první objednávky z e-shopu jsme vyřizovali zde. Zuzka po práci předávala objednávky před naším domem a Tomáš je, také po práci, rozvážel po Praze.

Časem jsme se rozhodli posunout náš koníček o trochu výše. Naše rostliny si tak můžete zakoupit nejen online na dmp.cz, ale i offline, a to v naší prodejně, kde se o ně staráme jako o ty, které máme doma. Za tu dobu jsme trochu povyrostli, ale v srdci jsme stále nadšenci do pokojovek. Své zkušenosti předáváme i prostřednictvím workshopů.

Ovšem i to nám bylo málo – a tak se z nás stali autoři. Naše láska (nejen) k rostlinám nás spojuje a vedla k vytvoření knihy, kterou právě držíte v rukou. Bez ohledu na to, zda jste začátečník, nebo ostřílený pěstitel, nabízíme vám své zkušenosti a chceme vám pomoci na cestě za vlastní džunglí u vás doma. Věříme, že každý zvládne péči o pokojové rostliny. S naší knihou určitě.

PÉČE O POKOJOVKY

JAK NAJÍT TU PRAVOU

Ať už nakupujete ve velkých řetězcích, nebo v malých specializovaných obchůdcích, jako je ten náš, výběr rostlin je všude obdobný. Než vám ukážeme, jak vybrat tu správnou, je důležité zmínit se o tom, odkud vlastně rostliny pocházejí a jak daleko za námi cestují.

Pokožové rostliny v Evropě nejčastěji pocházejí z Nizozemska, ze země s rovinatou krajinou, kde kopce nenajdete, zato je zde počet cyklistů srovnatelný s počtem pejskařů u nás.

Nizozemsko má výhodnou polohu poblíž moře a disponuje rozsáhlými plochami úrodné půdy. To umožňuje vytvoření efektivních systémů zavlažování a odvodnění, které jsou základem pro intenzivní zemědělskou činnost. Díky tomu Nizozemsko využívá svou půdu a klimatické podmínky k rozvoji rozsáhlých zemědělských oblastí.

Země je známá využíváním moderních technologií v zemědělství, jako jsou skleníky s kontrolou podmínek prostředí, hydroponie (pěstování rostlin ve vodě bez substrátu) a vertikální zemědělství. Tyto technologie umožňují intenzivní a efektivní pěstování rostlin, nezávisle na omezeném prostoru a nepříznivých klimatických podmínkách.

Není tedy divu, že jsou Nizozemci jedničkou v pěstování rostlin.

A teď už k samotnému nákupu.

Představte si, že jste v obchodě a na pultě objevíte nádhernou pokojovou rostlinu, kterou jste odhodlaní odvézt si domů. Zastavte se na chvíli. Ještě nevytahujte peněženku. Nejdříve si zkontrolujte níže vypsaná kritéria, která vám pomůžou ujistit se v tom, že jste našli tu pravou, které se bude dařit i u vás doma.

TEPLOTA

Mějte na paměti, že pokojové rostliny preferují teploty okolo 20 °C, tedy pokojové. Pokud je v obchodě chladno a je tam výrazný teplotní rozdíl oproti teplotě vašeho domova, je lepší vyčkat s nákupem nebo ji pořídit jinde. Příliš rychlá změna teploty může rostlině způsobit stres a potíže s adaptací. Pokud je to možné, vyberte rostlinu z prostředí s podobnou teplotou, jako je ta ve vašem domově.

VZHLED A STAV ROSTLINY

Pěčlivě prohlédněte rostlinu, kterou si plánujete zakoupit. Zkontrolujte listy, zda jsou svěží, bez skvrn, škůdců a nemocí. Vyhněte se rostlinám s uschlými či žloutnoucími listy, protože to může být známkou nedostatku péče nebo špatného stavu rostliny.

ZÁLIVKA

Při výběru rostliny se zaměřte i na stav substrátu v květináči. Pokud je substrát nadměrně mokrá a přebytečná voda se hromadí na povrchu nebo

v podmisce, může to být známka nepřiměřené zálivky.

Ideální je vybrat rostlinu se sušším povrchem květináče. Pokud se vám zdá rostlina čerstvě zalitá, neváhejte se obrátit na obsluhu s dotazem, kdy ji naposledy zalévali. V případě, že byla zalitá už před více dny, může se jednat o přemokření, což je pro řadu rostlin rizikové.

SVĚTLO

Je v obchodě ponuro nebo jenom samé umělé osvětlení? Umělé světlo = žádné světlo. (Pokud ovšem prodejna nedisponuje speciálním světlem na růst rostlin – tato světla jsou v pořádku a plně nahrazují rostlinám sluneční paprsky.) V takovém případě zvažte, zda rostlinu pořídíte. Vaše rostlina by po příchodu domů zažila světelný šok, následkem čehož by její listy začaly hnědnout a celá rostlina strádat.

Pokud rostlina i obchod splnily všechna kritéria, je správný čas si pokojovku, do níž jste se zamilovali, pořídit a ubytovat ji u vás doma.

PŘIVÍTEJTE NOVÁČKA!

KARANTÉNA

Doporučujeme izolovat novou rostlinu od ostatních po dobu přibližně dvou týdnů. Poté ji zkontrolujte, a pokud je v pořádku, umístěte ji na vybrané místo. Izolujte jakoukoli novou rostlinu, i kdyby byla třeba od babičky. Důvěřujte, ale prověřujte. Udržujte novou rostlinu od ostatních v jiné místnosti nebo minimálně o metr nebo dva dále. Tím zajistíte, že případné nezvané hosty na nové rostlině dobře uvidíte a můžete je tak zahubit dříve, než se dostanou k vašim ostatním rostlinám.

VYBRAT VHODNÉ STANOVIŠTĚ

Výběr rostliny na základě dostupného světla v prostoru je zásadní, protože světlo je pro rostlinu potravou. Některé rostliny potřebují hodně světla, zatímco jiné se spokojí s méně intenzivním osvětlením. Mějte na paměti, že rostliny, které potřebují více světla, bývají zalévány častěji a naopak. Více světla znamená větší spotřebu vody, protože rostlina zpracovává více energie. Představte si to, jako když jste venku na slunci během horkého dne a potřebujete více vody než ve stínu pod stromem.

Více o světle a správném umístění na str. 42.

AKLIMATIZACE NOVÉ ROSTLINY

Většina rostlin cestovala z daleka, než se dostala k vám domů, a může jim trvat několik týdnů, než se na novém místě usadí. Vaší nové rostlince dokonce mohou začít opadávat či žloutnout listy. Tyto jevy jsou normální a můžete je očekávat u rostlin, které nedávno opustily téměř dokonalé prostředí skleníku. Za nějakou chvíli najdete s rostlinou potřebnou rovnováhu a ona vám bude po mnoho let přinášet radost.

ZÁLIVKA

Než rostlinu zalijete, zkontrolujte si, zda je substrát suchý. Pokud je na pohmat vlhký, vyčkejte se zálivkou několik dní. Více o zálivce na str. 26.

PŘESAZENÍ NOVÉ ROSTLINY

Pokud jste si přinesli domů rostlinu z obchodu, pravděpodobně bude v převozním substrátu. To je substrát, který zajišťuje, aby rostlina zvládla převoz, ale není nikterak bohatý na živiny. Na vás už je pak samotné přesazení do kvalitnějšího substrátu. Zkrátka jí nový domov hezky zveleďte. Více o přesazení na str. 30.

NEZBYTNÉ POMŮCKY PRO KAŽDÉHO PĚSTITELE

Pěstování rostlin je plné radosti, ať už jste začátečník, nebo zkušený zahradník. Existuje několik základních doplňků a pomůcek, které vám mohou pomoci ve vaší pěstitelské kariéře. Tato kapitola se věnuje přehledu těch nejdůležitějších. Každý z těchto nástrojů hraje svou roli v péči o rostliny, ať už jde o základní údržbu, nebo specializovanější postupy, jako jsou přesazování či řízkování.

HNOJIVO: Tento esenciální pomocník poskytuje nezbytné živiny, které pomáhají rostlinám růst silně a zdravě. Hnojivo je důležité pro podporu růstu a celkového zdraví rostlin.

LIGNOHUMÁT: Jde o přírodní přípravek, který podporuje tvorbu a růst kořenů u řízků a semenek. Lignohumát získaný z lignitu je bohatý na humusové kyseliny a další mikroelementy, které podporují růst rostlin.

PŘESAZOVACÍ RUKAVICE, ZÁSTĚRA A PODLOŽKA: Rukavice chrání vaše ruce, zástěra vaše oblečení a podložka zachytí přebytečný nepořádek, jako je třeba substrát, což výrazně usnadní úklid po práci.

ROZPRAŠOVAČ: Tento nástroj je užitečný pro udržování vlhkosti rostlin či jejich očištění od prachu. Rozprašovač také umožňuje aplikaci ochranných prostředků.

HADŘÍK NA OTÍRÁNÍ LISTŮ: Pravidelné otírání listů pomáhá odstraňovat prach a jiné nečistoty. Díky tomu mohou rostliny lépe dýchat a absorbovat světlo.

KONVIČKA NA ZALÉVÁNÍ: Tento základní doplněk umožňuje kontrolovat množství vody a rychlost

zalévání rostlin. Doporučujeme konvici s úzkým hrdlem, aby se hubice dostala do všech míst květináče či terária.

RAŠELÍNÍK: Jde o speciální druh rostliny, který se prodává v sušené formě. Před použitím se namočí do vody, čímž nabobtná a zvětší svůj objem. Tento proces mu umožňuje vstřebat velké množství vody a stát se ideálním prostředím pro zakořenění řízků. Jde o účinný a přírodní způsob, jak podpořit růst nových rostlin a zároveň udržovat vlhkost půdy na správné úrovni.

PROSTŘEDEK PROTI ŠKŮDCŮM: Tento produkt je zásadní pro ochranu rostlin před škůdci a nemocemi, který vždy aplikujte podle návodu.

ŘÍZKOVACÍ STANICE: Stylový doplněk pro zakořenění vašich řízků.

LOPATKA: Při přesazování malé rostliny to není potřeba, ale představte si, že zasypáváte velkou rostlinu holýma rukama!

ZAHRADNICKÉ NŮŽKY: Jejich ostrost a pohodlné držení z nich dělají nepostradatelného pomocníka každého pěstitele.

ROSTLINY A JEJICH ROČNÍ CYKLUS

JARO

Jaro je obdobím růstu a obnovy pro většinu pokojových rostlin. Zvýšené množství světla a teploty podporují jejich růst. Tento čas je nejideálnější pro přesazování, protože se rostliny nacházejí v aktivní fázi a snáze zvládnou stres vzniklý přesazením. Pokud je potřeba, rostliny můžete začít hnojit pravidelně. Jen pozor, hnojit začnete až 5 týdnů po přesazení. Substráty bývají ve většině případů předhnojené.

LÉTO

V létě rostliny pokračují ve svém růstu a stejně jako my mají vlivem vyšších teplot častěji žízeň. Proto nezapomínejte na pravidelnou zálivku, ale zároveň stále dávejte pozor, ať nedojde k přelítí. Hniloba kořenů je nepříjemná v každém ročním období.

Nezapomínejte chránit rostliny před přímým sluncem, které je v létě intenzivnější a může způsobit popálení listů. Proto v tomto období můžete rostliny přesunout dále od přímého sluníčka. Pokud pojedete na letní dovolenou, nezapomeňte jim připravit takové podmínky, aby přežily vaši nepřítomnost bez újm. Více o dovolené na str. 65.

LETNĚNÍ POKOJOVEK – asi jste už z názvu pochopili, že se to dělá právě v létě, kdy je venku teplo a nehrozí žádné velké výkyvy teplot. Proč letnit?

Rostliny se při pobytu venku zocelují a jsou méně náchylné na poškození škůdci a průvanem.

A jak na správné letnění pokojovek? Než je definitivně přemístíte ven, je dobré rostliny na venkovní prostředí postupně zvykat. Začněte tím, že je vynesete ven na několik hodin během dne, a postupně prodlužujte dobu, jakmile se teploty stabilizují. Pokud letníte až ve druhé polovině léta, kdy bývají teploty konstantní, nemusíte rostlinu postupně aklimatizovat. Pokojovky přesuňte na stanoviště, kde na ně nebude dopadat přímé slunce. Z důvodu vyšších teplot během léta potřebují při pobytu venku častější zálivku. Ze začátku vám bude připadat, že se rostlina venku trápí, ale vydržte, za pár týdnů si zvykne a začne jí růst jeden list za druhým. Jakmile se přiblíží konec léta a teploty začnou klesat, je důležité rostlinu přestěhovat domů. Pečlivě ji zkontrolujte, zda nemá škůdce. Tím, že je rostlina venku, je pro ně jasným a snadno dostupným cílem.

PODZIM

Podzim je čas, kdy rostliny začínají vstupovat do období odpočinku. Pokud mají vaše pokojovky vlivem zkrácení dne a zataženého počasí méně světla, přestaňte hnojit, protože rostlina již tolik neroste. S poklesem slunečního záření snižte i zálivku, rostlina vodu nepotřebuje tolik jako při vysokých teplotách. V tomto období je také dobré provést kontrolu škůdců a nemocí, které by mohly oslabit rostlinu během zimy.

